

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

№9
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnali

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 936 sahifa,
2-sentyabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassisi: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimi: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan №C-5669363
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: №136361

MUNDARIJA

Maktabgacha ta'lim tashkiloti innovatsion faoliyatini rivojlantirish jarayoni.....	14
Ibragimova Gulsanam Nematovna	
Sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim metodikasida qo'llanilishi va o'qituvchi kompetentligiga ta'siri	22
Abduyev Sherov	
Boshlang'ich ta'limda "tabiatshunoslik" fanini raqamli platformalar orqali o'qitish metodikasini takomillashtirish: 5e modeli asosida dizayn, baholash va joriy etish.....	25
Ahmadaliyev Shohruh Bahromjon o'g'li	
Ingliz va rus leksikografiyasida o'zbek milliy taom nomlarining lingvistik tahlili	30
Bobojonova Zarina Rashidovna	
Rahbarlarda til bilish darajasi va hissiy intellekt (eq): o'zaro bog'liqlikni o'rganish.....	34
Isaqlolova Baxtigul Xo'jamovna	
Frazeologizmlarni o'rgatishda matn asosida integratsiyalashgan dars modeli: xorijiy til o'rganuvchilar tajribasi	38
Jumayeva Sadbarg Mirolimovna	
O'zbekistonda maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari: rivojlangan davlatlar tajribasi tahlili	42
Karimova Moxichehra Rixsibayevna	
Rus va ingliz tillarida sharqona realiyalarning leksik-semantik tasnifi.....	46
Kulmamatova Aziza Do'stmamat qizi	
TRIZ metodikasi asosida texnokratik bolalar bilan ishlash tizimini takomillashtirish	50
Orifjonova Mavludaxon Abduqaxxor qizi	
Raqamli ta'lim muhitida pedagogik kompetensiyalarni rivojlantirish	53
Raximberganova Munajat Muzaffar qizi	
Structure of Social Conflict and Stages of its Development.....	57
Zaynutdinova Shahnoza Yuldashevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini baholash va rag'batlantirish tizimini takomillashtirish.....	60
Abduraxmonova Nigoraxon Akramali qizi	
Expression of National Mental Characteristics in the Uzbek Lullaby	64
Alimbayeva Shaxlo Tursunovna	
Bo'lajak "texnologiya" fani o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashda kreativ kompetentlikni rivojlantirish tizimining pedagogik zarurati	69
Avazov G'oyibnazar Berdiyevich	
Bo'lajak tarbiyachilarda integratsiyalashgan ta'lim faoliyatini rivojlantirish orqali kommunikativ salohiyatini shakllantirish.....	72
Baratova Yulduz Asadullayevna	
Umumta'lim maktablarida molekulyar fizikani o'qitishning hozirgi holati.....	76
Boymirov Sherzod Tuxtayevich, Xudonazarova Visola Musurmonqul qizi	
Ingliz tilini o'qitishda talabalarning mustaqil ta'lim olish kompetensiyasini akt vositasida rivojlantirish	80
Ergasheva Sevaraxon Ravshanjon qizi	
Maktabgacha ta'lim pedagoglarining kasbiy kompetentligini rivojlantirish istiqbollari.....	84
O'rinova Feruzaxon O'ljayevna, Karimova Gulzodaxon Marufjon qizi	
IIV litsey o'quvchilarining liderlik kompetensiyasini rivojlantirishning psixologik xususiyatlari.....	90
Gadoyeva Dildora Baxtiyorovna	
Improving the System of Human Resource Capacity Management in Higher Education Institutions: Evidence from Uzbekistan	98
Imomov I., Umirova D.	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarni mantiqiy va tanqidiy fikrlashga o'rgatishning zamonaviy usullari	104
Iskandarova Munisa Bahodir qizi	
Tarbiyachi-pedagoglarning emotsional kompetensiyasini rivojlantirish	107
Jovmirzayeva Nargiza Quvondiqovna	

Maktabgacha ta'lim yoshdagi giperaktiv bolalarga ta'lim berishning pedagogik-psixologik usullari	110
Jo'rayeva Nargiza Toirovna, Kamalova Sarvinov	
Blum taksonomiyasi asosida ilmiy kompetentlikni takomillashtirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	113
Mustafayeva Nilufar Ulashovna	
Maktabgacha yoshdagi ovoz buzulishiga ega bolalar bilan guruhli mashg'ulotlarni tashkil qilish	117
Umida O'tbasarova Mexmanovna, Maksudbekova Xovvaxon Xamidbek qizi	
Bolalar jamoasida do'stona munosabatlarni shakllantirishda rivojlanish markazlarida loyiha asosida o'qitish texnologiyasidan foydalanish usullari	121
Quronova Ismigu'l Xolmurod qizi	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda innovatsion metodlar orqali o'z-o'zini rivojlantirish ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi	126
Rustamova Davlatxon Toyirjon qizi	
Oliy ta'limda tarbiyaviy faoliyatni tashkil etishning innovatsion modellari	131
Sanayeva Surayyo Bobonazarovna	
"Tibbiy radiologiya" fanini o'qitishda pedagogik muloqot orqali tanqidiy operativ muloqotni o'stirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	139
Shukurova Sevara Ilhomovna	
Improving High Jump Techniques.....	143
Tajimbetov Anvar Tengelbayevich	
Filologik va ijtimoiy-siyosiy fanlarda ta'lim jarayonining innovatsion metodlari	146
Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna	
Понятие логического мышления и его особенности у младших школьников.....	149
Ахмаджонова Нозима Нодиржон кизи	
Интеграция психологии, обучения английскому языку, дошкольного образования и туризма: междисциплинарная модель формирующего опыта	152
Омонуллаева Дилофуза Асадулла кизи	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'yin faoliyatida ijtimoiy motivlarni shakllantirish usullari.....	157
Abduvaxobova Nodira	
Boshlang'ich ta'limda kognitiv faollikni rivojlantirishning afzalliklari	160
Ismailova Nozima Umaraliyevna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini matnni tahlil qilishga o'rgatishda zamonaviy yondashuvlarning ahamiyati	164
Utanbayeva Dildora Abdixadirovna	
Dorivor o'simliklar kursini o'qitish metodikasini takomillashtirishda keys texnologiyalaridan foydalanish	168
Mirzaboyev Timur Bisenbay o'g'li	
Oliy ta'lim talabalarida ijtimoiy-axloqiy kompetensiyani rivojlantirish: empirik tadqiqot natijalari	171
To'raqulov Akbar Rustam o'g'li	
Gerontotexnologiya ijtimoiy-pedagogik innovatsiya sifatida.....	175
Temirova Muyassar Abdulkarim qizi	
O'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda Sharq mutafakkirlarining qarashlaridan foydalanish	180
Raximova Surayyo Otabek qizi	
Yoshlarni kasb tanlashda ruhiy tayyorgarlik va shaxsiy qobiliyatlarni baholash.....	183
Biysenov Temirbek Taumuratovich	
Talabalarni ta'limiy qadriyatlar asosida pedagogik faoliyatga tayyorlash tizimini takomillashtirishning ahamiyati.....	188
Choriyeva Surayyo Choriyevna	
Differences Between Computer-Based and Paper-Based Assessment in Inclusive Education	192
Davidova Sayyora Sirojiddin kizi	
Raqamli muhit sharoitida ma'naviy-axloqiy tarbiya jarayonining pedagogik modeli va tajriba-sinov natijalari.....	196
Donayeva Nozimaxon Norbo'tayevna	
Intellekt xarita yordamida o'quvchilarda "emotsional intellekt"ni rivojlantirish	201
G'aniyev Abduqahhor Gadoyevich	
Maktabgacha va kichik maktab yoshidagi bolalarda o'yin faoliyatining psixologik-pedagogik ahamiyati.....	206
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Umumiy o'rta ta'lim muassasalarini innovatsion yondashuv asosida boshqarishning nazariy asoslari	210
Mannanova Nargiza Xaydarovna	

Ingliz tilini o'rgatishda ona tilidan keng foydalanishning salbiy va ijobiy jihatlari	215
<i>Masharipova Kumushoy Amin qizi</i>	
The Relationship Between Critical Thinking and Reading Comprehension in Primary School Students	218
<i>Mavlonova Dildora Shukhrat kizi</i>	
Tasviriy san'at mashg'ulotlarida zamonaviy metodlardan foydalanish	222
<i>N. K. Musayeva, U. O. Ziyatova</i>	
Singapurning ta'lim falsafasi: korporativ madaniyatni ma'naviy-ma'rifiy rivojlanish bilan integratsiyalash	226
<i>Nishonov Xayrulla Xolmirzaevich</i>	
The Anthropocentric Paradigm in Modern Linguistics: Cognitive Linguistics and Linguacultural Studies in The Study of Language, Consciousness, and Culture	230
<i>Rajabova Shaxlo Shodmonovna</i>	
Bugungi globallashuv davrida ta'lim tizimini rivojlantirish va uning sifatini oshirishda nostandart yondashuvning ahamiyati	234
<i>Ramazonova Salomat Saidovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kreativ sinflar ishini tashkil etishga tayyorlash	238
<i>Saidova Gulruh Halim qizi</i>	
O'zbek oilalarida ota-ona va farzand munosabatlarini tashxis qilishning psixologik xususiyatlari (Farg'ona vodiysi misolida)	242
<i>Turg'unboeva Azizaxon G'ulomovna</i>	
Сущность и специфика развития билингвизма у детей дошкольников	246
<i>Истамова Нигора Азимжановна</i>	
Zamonaviy rahbarning innovatsion boshqarish texnologiyalaridan foydalanishning afzalliklari	249
<i>Xakimova Dildora Mashrabjonovna</i>	
Креативный подход к развитию лингвометодического мышления студентов-филологов	253
<i>Ходжаниязова Айгуль Айтмуратовна</i>	
Umumta'lim maktablarida tarbiya darslarini tashkil etish ijtimoiy zarurat sifatida	257
<i>Rashidova Gulnoza G'ulomovna</i>	
Pedagogik risklarni boshqarishning nazariy asoslari va globallashuv jarayonidagi ahamiyati	261
<i>Xaydarov Sulaymon Amirqulovich</i>	
Xronotop nazariyasiga tahliliy yondoshuvlar va qarashlar	265
<i>Avazov Vahabjon Tolibjon o'g'li</i>	
Ko'zi ojiz bolalarning rus tili darslarida nutqiy kompetensiyasini shakllantirishning psixopedagogik asoslari	268
<i>Abduraximov Asror Sultonali o'g'li</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kasblar haqida dastlabki tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari	271
<i>Adizova Nilufar Quvondiq qizi</i>	
Zamonaviy media texnologiyalarini ta'lim jarayoniga qo'llashning zarurati	274
<i>Alimov Asadulla Urokbayevich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolaning rivojlanishida ijtimoiy muhitning ta'siri	278
<i>Alimova Umida Jumaboy qizi</i>	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi	282
<i>Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna</i>	
Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalarining rivojlanish tarixi va ommalashuvi	286
<i>Hojiyeva Maftuna Ulug'bekovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarida raqamli resurslardan foydalanish orqali adabiy kompetensiyani rivojlantirish	289
<i>Islomova Xafiza Azamatovna</i>	
Ona tili o'qitish metodikasi fanidan mustaqil ta'limni tashkil etish	293
<i>Ismadiyorova Nafisaxon Ibroximjon qizi</i>	
Axloqshunoslikning global muammolari va texnikaviy muhitning inson hayotiga ta'siri	298
<i>Kozimova Nargiza Istam qizi</i>	
Ichki ishlar organlari xodimlarida kasbiy kompetentlikni oshirish va baholash usullarining xalqaro tahlili	303
<i>Mamatqulova Sanobar Ismatillayevna, Eshmurzayev Yigitali Shokirovich, Kadirova Durdonaxon Rustamovna</i>	
Tabiiy fanlarda bilingval ta'lim va CLIL yondashuv	309
<i>Mannobxonova Muqaddamxon O'ktamxon qizi</i>	

Kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishda pragmatik muammolar va ularning yechimlari	313
Maxmudova Nigoraxon Boyqo'zi qizi	
Poshshoxo'ja Ibn Abdurahobxo'janing "Miftohi ul-adl" asaridagi pedagogik qarashlari.....	317
Muzaffarova Farida Muxtor qizi	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matn tushunishni shakllantirishda germenevtik metodlarning nazariy asoslari.....	321
Nazirova Shaxnoza Odinajon qizi	
Axborot iste'moli madaniyatini rivojlantirishda raqamli gigiyena va internet xavfsizligi	324
Ramazonov Jahongir Djalolovich	
Informatika fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar	328
Sadinov Otabek Vaxodirovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarning ijtimoiylashuvida musiqa fanining ta'siri.....	332
Shahobiddinova Zilola Orif qizi	
Madaniy-ijtimoiy va ta'limiy omillarning bolalarning aqliy rivojlanishiga ta'siri	335
Shirinov Otabek Tuvlovich	
Tadqiqot metodi vositasida o'quvchilarda tabiiy-ilmiy savodxonlikni rivojlantirish	338
Suyarov Kusharbay Tashbayevich	
Boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kommunikativ kompetensiyasi va nutq madaniyati.....	342
Saipova Hilola Abduhamitovna	
"Ekologik ochiq o'yinlar" 5-7 yoshli bolalar uchun.....	346
Tangirov Zoir Xo'jakulovich	
Yuqori malakali taekvondochilarni o'ziga xos genetik xususiyatlarini hisobga olgan holda sport seleksiyasi.....	350
Tursunaliyev Ulug'bek Shavkatjon o'g'li	
Musiqa maktabi o'quvchilarida madaniy qadriyatlar va ustoz-shogird an'analarning uzluksiz rivojlanishi	353
Seytanov Bayrambay	
Imom Buxoriyning "Al-Jome' as-sahih" asari talabalarida ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni shakllantirish omili sifatida	356
Abduhalimova Nigora	
O'quvchilarning nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishda AKT vositalaridan foydalanishning metodik asoslari	359
Abdullayeva Zarnigor Usubjon qizi	
Коммуникативная компетентность и культура общения преподавателей начальных классов.....	364
Арысланбаева Анора Бердаховна	
Проблемы методической подготовки учителей в развитие дискурсивной компетенции по РКИ у учащихся уровня В1 средних общеобразовательных школ Узбекистана.....	366
Набиева Зарнигор Муминжон кизи	
"Tarbiya" darslari orqali o'quvchilarda huquqiy savodxonlikni rivojlantirish	369
Atamuradov Xasan Yuldoshevich	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining inklyuziv ta'limga tayyorgarligi: pedagogik va psixologik asoslari	374
Baxromova Guljamol Dilshodjon qizi	
Tajriba metodlari orqali maktab o'quvchilarida tabiat hodisalarini bashorat qilish ko'nikmalarini shakllantirish.....	378
Baxtiyor Imanov, Begali Xoliqnazarov	
Bo'lajak pedagoglarning tashkillashtiruvchi-boshqaruvchilik kompetentligini shakllantirishning pedagogik-psixologik asoslari	384
Japparbergenova Indira Bayramovna	
Integrativ yondashuv asosida biologiya fanidan olimpiada masalalarini yechish metodikasi.....	387
Jumanov Muratbay Arepbaevich, Raxmatov Uchkun Ergashevich	
Darslarni tashkil qilishda 4K modelini qo'llash imkoniyatlari.....	393
Kadirov Tulkin Baxridinovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga tasviriy faoliyatning noodatiy usullarini o'rgatish metodikasi.....	397
Maxmudova Nasiba Nurmuxammetovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida funksional savodxonlik tushunchasini ilmiy-pedagogik asoslash masalalari.....	406
Mirzaliyeva Gulhayo Abdulazizovna	

So'rovga asoslangan ta'lim texnologiyasining bosqichlari va qo'llash ko'nikmalarini shakllantirish	410
<i>Orifjonova Iroda Orifjon qizi, Ochilova Mehrubon Suratovna</i>	
Dermatovenerologiya fanini CASC (Critisize, Analyze, Summarize, Conclude) modeli orqali o'qitish va uning talabalar klinik kompetentligini oshirishdagi o'rni	415
<i>Po'latov Boburbek Ta'lat o'g'li</i>	
Sport faoliyatida stress holatini tadqiq etishning nazariy asoslari	419
<i>Ruzmatova Nigina Shotilla qizi</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini kreativlikni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	422
<i>Uchqunova Adiba Roziq qizi</i>	
7-sinf adabiyot darslarida nutqni rivojlantiruvchi o'quv topshiriqlari tahlili	427
<i>Umurova Farangiz Askarboy qizi</i>	
O'zbek tilida fe'l birikmalarining pragmatik funksiyalari va ularning ingliz tili bilan qiyosi	430
<i>Xudoynazarova Dildora Shonazar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi	433
<i>Zayniddinova Mahzuna Baxtiyorovna</i>	
Фольклор и время: формирование речевых навыков у детей начальной школы	439
<i>Ниязова Хилола</i>	
Xalq o'yinlari – jismoniy va ma'naviy tafakkur omili	443
<i>Turg'unoy Ahmadjonovna Egamberdiyeva, Ergashoy Valijonova Salimjon qizi</i>	
Использование проектной деятельности для формирования языковой компетенции	446
<i>Чаршамова Мехрийбан Уразбаевна</i>	
Farzandlarni kelajak kasblariga tayyorlash	449
<i>Hamroyeva Komila Axmatovna</i>	
Talabalar analitik kompetentligini analitik-dagnostik pedagogik metodlar orqali takomillashtirishning pedagogik shart-sharoitlari	455
<i>Batirov Kamoliddin Zuhriddinovich</i>	
Universal ta'limiy faoliyatlar: shaxsga xos universal ta'limiy faoliyatlar	458
<i>Abdullayev A'zimjon Abduvali o'g'li</i>	
Kasbiy motivatsiya – bo'lajak o'qituvchilarning raqobatbardoshligini shakllantirish omili	461
<i>Melikova Elnora Shuxratovna</i>	
Shaxsning kompetentligi va uni shakllantirish omillari	465
<i>Usmonova Dilobat Elmurodovna</i>	
"Nutq o'stirish metodikasi" fanining didaktik asoslarini takomillashtirish	469
<i>Davlatova Ra'no Haydarovna</i>	
Межэтническое взаимодействие в культурных координатах Востока и Запада: нормы, ценности, модели поведения	473
<i>Айдарова Диана Сматуллаевна</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarining nutq ko'nikmalarini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni	481
<i>Abdumajitova Sayyohat Abduqosimovna</i>	
Tibbiyot ta'limida talabalarning kommunikativ va tashkiliy kompetensiyalarini rivojlantirishning integrativ yondashuvi va baholash mexanizmlari	484
<i>Abduraimov Abbosbek Odiljon o'g'li</i>	
Talabalarga ingliz tilini o'qitishda virtual reallikdan foydalanishning innovatsion tizimi	488
<i>Alimova Maftuna Ravshanbek qizi</i>	
Mustaqil O'zbekiston sharoitida rezerv va zahiradagi ofitserlar tayyorlash tizimining dolzarbligi	491
<i>Aliyrov Alijon Bo'rievich, Teshaboyev To'liqinboy Yqubovich</i>	
Ekologik barqarorlikka erishishda ekologik ta'lim va tarbiyaning ahamiyati hamda O'zbekiston ta'lim tizimidagi holati	496
<i>Bahodirjon Omonov</i>	
Ona va bola o'rtasidagi psixologik munosabatlar tizimida nevroitik holatlarning shakllanishi	500
<i>Bekmirov Tolib Rashidovich</i>	
Effectiveness of Forming a Tolerant Thinking in Future Social Work Specialists	504
<i>Ergashev Ikhtiyor Bakhtiyor ugli</i>	
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi professor-o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni	507
<i>Fazlidjanova Nilufar Xikmatovna</i>	

Indicators and Diagnostic Approaches for Dyslexia in Primary School Students	510
Gaziyeva Saida Turgunovna	
Maktabgacha ta'lim yoshdagi bolalarda diqqat va xotirani rivojlantirish metodlari	514
Jo'rayeva Nargiza Toirovna, Kamalova Sarvinoz	
Ona tili darslarida esse yozish orqali kreativ fikrlashni shakllantirishning samarali metod va usullari	517
Kabulov Inamjan Sharipbayevich	
O'quvchi yoshlarning hayotiy maqsadlarini shakllantirish bo'yicha yondashuvlar	521
Karimova Saida O'ktamovna	
O'quvchilar ovozi rivojlantirishda qo'shiq kuylash malakalarini shakllantirishning ahamiyati	526
Karshiyeva Diyora Abduraxim qizi	
Raqamli ta'lim texnologiyalari va ularning dasturchilar tayyorlashdagi o'rni	532
Mastonov Jahongir Mamatqul o'g'li	
Zamonaviy asarlar tanlashning pedagogik va didaktik asoslari	535
Musaboyeva Zulfira Iqboljon qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining elektron didaktik ta'minotini rivojlantirish metodikasi	541
Narbayev Farrux Sharafbayevich	
Mentorlik asosida yoshlarning ijtimoiy-pedagogik moslashuvi yuzasidan olib borilgan tadqiqotlar tahlili	548
Nazarova Nigora Ravshanovna	
Zamonaviy baholash texnologiyalarining o'quvchilar motivatsiyasiga ta'siri	551
Norova Nilufar Norbo'ta qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining mantiqiy kompetentsiyalarini rivojlantirishning elektron metodikasi	555
Olimov Bahridin Jalol o'g'li	
Tanqidiy fikrlash va 4K kompetensiyalarining pedagogik-psixologik mohiyati	560
Qizlarxon Azizova	
Ona tilida so'z turkumlari va ularni ajratish tamoyillari	565
Shadmankulova Dilyarom Xalikovna	
Maktabgacha ta'lim tizimida inklyuziv ta'limni rivojlantirish	569
Shodiyeva Dilnoza Qodirovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativlik kompetentligini rivojlantirishni o'rganish – pedagogik muammo sifatida	572
Toshpo'latova O'g'lioy Abdurahmon qizi	
Inklyuziv ta'limda o'qituvchilarning roli va tayyorgarligi	576
Xasanova Iroda Ikromjon qizi	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarida kompozitsiyaga oid kompetensiyalarini rivojlanirish	580
Xasanova Munisa Ziyodillo qizi	
Влияние природы, количества, дисперсности и технологии введения наполнителя на свойства композиционных материалов	584
Алимбаев Айбек Байрамович	
STEM ta'limi va sun'iy intellekt: Qoraqalpog'iston maktablari uchun integratsiya hamda amaliy bo'lim	586
Jumamuratov Perdebay Tileubayevich	
Интерактивный метод как средство активизации всех учащихся на уроках родного языка	589
Тажбенова Дина Куанышовна	
Эффективность цифровых технологий в системе образования Узбекистана	591
Усмонова Фируза Муродовна	
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarda jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	595
Yo'ldosheva Mohidil Sobirjon qizi	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarining kasbiy kompetensiyasini innovatsion yondashuv asosida rivojlantirishning pedagogik zarurati	599
Qurbonova Muxayyo Oltiboyevna	
Mahmudxo'ja Behbudiy merosi, jadid maktablarining g'oyaviy asoslari va ta'limdagi modernizatsiya yo'nalishlari	602
Mirzoyeva Nigora Shavkatjonovna, Abdisamatov Ozodbek	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq rivojlanishini takomillashtirish metodlari	605
Nishonova Ra'noxon Abdullojon qizi	
Borrowed Proper Nouns in English and Uzbek: a Comparative Analysis	608
Amirqulova Feruza Abdurashidovna	

Ingliz tilini o'qitishda autentik videolarning amaliy samaradorligi	613
<i>Dusmurodova Iroda Quvonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari samaradorligini ta'minlashda direktor va pedagog xodimlarning hamkorlikdagi faoliyati	616
<i>Olimjonova Odina Hasanxon qizi</i>	
Boshqaruv psixologiyasi terminlarini tarjima qilish muammolari va ularni hal qilish yo'llari	620
<i>Dilafruz Norboyeva</i>	
"Kommunikativ kompetensiya" tushunchasining xorijiy va milliy manbalarda talqini: qiyosiy tahlil.....	624
<i>G'ulomova Begoyim Elmurod qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoqlardagi jinsiy jinoyatlarning psixologik tomonlari.....	627
<i>Rahimqulova Lobar Hamro qizi</i>	
К вопросу обучения местоимению в корейском языке	631
<i>Муҳиддинова Малика Батировна</i>	
The Importance and its Development Models of Critical Thinking	634
<i>Khasanova Shokhista Mirzaakhmad kizi</i>	
Gipertoniya kasalligining rivojlanishida sotsio-emotsional intellektning ta'siri	639
<i>Alimirzayev Nodirbek Avazbek o'g'li</i>	
Integratsiyalashgan va interaktiv yondashuvlar orqali o'qish tushunishini o'rgatish	643
<i>Aliqulova Mohinur</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida direktorlarning shaxsiy kasbiy fazilatlarini shakllantirish	647
<i>Choriyeva Durdona Anvarovna, Ravshanova Noila</i>	
Didactic Potential of Innovative Methods in Teaching Biophysics Module.....	652
<i>Choriyeva Mahfuza Sadriddinovna</i>	
Notiqlik mahoratini rivojlantirishning tarixiy pedagogik ildizlari.....	657
<i>Ismoilov Usmonjon Baxramjon o'g'li</i>	
Kartografiya darslarini zamonaviy ta'lim texnologiyalari bilan boyitish yo'llari.....	660
<i>Jololdinov Asror Toshtemirovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining kichik guruh tarbiyalanuvchilariga yo'l harakati turlari bo'yicha xavfsizlik talablarini o'rgatish	664
<i>Jumayev Yunus Rashidovich</i>	
Texnika yo'nalishidagi talabalarini ingliz tilini multimedia asosida o'qitishda o'quv modullarini loyihalash	670
<i>Maxmudova Shaxnozaxon Odiljon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish jarayonida tanqidiy fikrlashga o'rgatish	674
<i>Mirzayev Akramjon O'ktamjonovich, Sobirova Munavvarxon Qaxramonjonovna</i>	
Tajovvuz emotsiyasini tafsiflovchi fe'llar	677
<i>Normaxmatova Feruza Ruziboyevna</i>	
O'z-o'zini nazorat qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda interfaol metodlardan foydalanish usullari	681
<i>Otegenov Berdibay Menglibaevich</i>	
Texnika yo'nalishi talabalarining kasbiy kompetensiyalarini avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlari asosida rivojlantirish muammolari.....	684
<i>Pozilova Shaxnoza Xaydaraliyevna, Xolmirzayeva Gulchehra Tulanovna</i>	
Faoliyatli yondashuvning nazariy asoslari: talabalar nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirishda zamonaviy metodologik tamoyillar	689
<i>Qurbonova Gulmira Alisher qizi</i>	
Maktab o'quvchilarida xalqaro baholash dastur talablari asosida hayotiy ko'nikmalarni shakllantirishning nazariy asoslari.....	693
<i>Radjapov Ruslanbek Sarsenovich</i>	
Raqamli ta'lim texnologiyalari yordamida bo'lajak fizika o'qituvchilarining ijodiy-intellektual kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	697
<i>Shoyzakova Hilola Yusuf qizi</i>	
Talabalar ehtiyojlari va qobiliyatlari asosida oliy ta'limda differensial yondashuvni amalga oshirish strategiyalari.....	701
<i>Sultonova Farangiz Alisherovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ma'naviyatini oshirishda kitobxonlikni keng targ'ib qilish	706
<i>Usmanova Maxfuza</i>	
Talabalarda axloqiy qadriyatlarni singdirishning pedagogik asoslari.....	709
<i>Xolov Olimjon Chorshamiyevich</i>	

Iqtidorli o'quvchilar bilan ishlashda tafakkurni rivojlantiruvchi o'yinlardan foydalanish metodikasi.....	712
<i>Ziyomiddinova Nilufar Avazbekovna</i>	
Влияние социальных сетей на формирование мировоззрения учащихся младшего подросткового возраста	716
<i>Ибрагимова З. И.</i>	
Bo'lajak muhandislarni kasbiy rivojlantirish metodikasi	720
<i>Axmedov Juraboy Raxmonberdiyevich</i>	
Oliy ta'lim talabalarida ma'naviy-axloqiy madaniyat samaradorligini oshirishda jadid pedagogik merosining o'рни.....	725
<i>Raxmatova Dilbar Anvar qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish usullari.....	730
<i>Xaitova E'zozaxon Baxrom qizi</i>	
Sun'iy intellektdan foydalanib bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlash mexanizmlari	734
<i>Nurmamatov Zuxriddin Shavkat o'g'li</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijtimoiy-hissiy kompetensiyalarini rivojlantirishda nutq o'stirish faoliyatining o'рни	737
<i>Toshpulatova Nargiza Abduraimovna</i>	
Xalq og'zaki ijodi orqali bolalarga tabiatni asrash va unga g'amxo'rlik munosabatlarini shakllantirish usullari	741
<i>Bo'riyeva Fayyoz Baxodirovna</i>	
Maktab ta'limida o'quv tadqiqot ishlarini tashkil etish – pedagogik muammo sifatida.....	745
<i>Jurayeva Umida Yuldashevna</i>	
Texnologiya o'qituvchilarining professional kompetentligini shakllantirish texnologiyasi.....	748
<i>Qalandarova Urinposhsha Yuldashovna</i>	
Raqamli ta'lim vositalari yordamida maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish	752
<i>Xodiyeva Nilufar Sherzod qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativlik kompetentligini rivojlantirishni o'rganish – pedagogik muammo sifatida	756
<i>Toshpo'latova O'g'li Abdurahmon qizi</i>	
Bo'lajak biologiya o'qituvchilari kasbiy kompetentligini rivojlantirishda amaliy mashg'ulotlarning didaktik imkoniyatlari	759
<i>Pardaeva Matonat Salimovna</i>	
Boshlang'ich ta'limda nutqni rivojlantirish orqali emotsional intellektni shakllantirish	764
<i>Omonillayeva Maxfuza Ilyosjon qizi</i>	
Основные научные подходы различных учёных об организации самостоятельной работы студентов.....	768
<i>Чернова Татьяна Алексеевна</i>	
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi professor-o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'рни	772
<i>Fazlidjanova Nilufar Xikmatdjanovna</i>	
Ta'lim muassasalarida jismoniy madaniyat ta'limi samaradorligiga erishishda zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish	775
<i>Xolikov Akmal Tajidinovich</i>	
Oliy ta'limda korrupsiyaga qarshi kurashish va uni oldini olish.....	778
<i>Axmedova Dilmora Kobiljonovna</i>	
Психологическая устойчивость к стрессу: опыт и открытия в Узбекистане.....	781
<i>Туракулова Дурдона Боходировна</i>	
Virtual ta'lim sharoitida bo'lajak geografiya o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda samaradorlikni oshirish	784
<i>Tajibayeva Xurshida Djumamuratovna, Pirmanov Mansur Qadirbayevich</i>	
Развитие иноязычной межкультурной компетенции студентов в системе профессионально ориентированного языкового образования: роль паремий в формировании межкультурной коммуникации.....	788
<i>Амануллаева Камола Муминовна</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarining nutqini o'stirishda innovatsion metodikalarni qo'llash tendensiyasi	794
<i>Erhanova Nasiba Absayitovna</i>	

Akademik ijro mahoratini rivojlantirishda xavaskor xor rahbarlar uchun zamonaviy pedagogik yondashuvlar.....	797
<i>Yuldosheva Sadoqat Ilxomjonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutq rivojlanishida zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning me'yoriy-huquqiy asoslari	801
<i>Djamolova Noila Zayniddinovna</i>	
Ta'lim va tarbiya jarayonida ulug' mutafakkirlarning odob va axloqqa oid ilmiy merosidan foydalanishning o'ziga xos jihatlari	807
<i>Ergasheva Dilnoza Mamasharifovna</i>	
Tayyorlov guruh bolalarini kreativ qobiliyatlarini rivojlantirishning innovatsion texnologiyalari	810
<i>G'afforova Hurriyat Yangiboyevna</i>	
Bo'lg'usi o'qituvchilarni media ta'limdan foydalanishga o'rgatish	814
<i>G'aniyeva Sayyora Saidmurod qizi</i>	
Bo'lajak pedagog kadrlarning boshqaruv kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari	817
<i>Jalolova Feruza Mirkamol qizi</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilar ijodiy tafakkurini rivojlantirish muammolari va yechimlari	822
<i>Jumayev Xushboq Soatmumin o'g'li</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kasb motivlari barqarorligiga guruhiiy jipslikning ta'siri.....	827
<i>Jumayeva Malika Aliyevna</i>	
Jismoniy tarbiya darslari jarayonida maktab yoshidagi bolalarning jismoniy sifatlarini rivojlantirish	831
<i>Kamardinov Baxtiyor Kamardinovich, Azimqulova Shaxlo Baxtiyor qizi</i>	
Maktab va oila hamkorligida boshlang'ich ta'lim o'quvchilarini she'r yodlash qobiliyatini shakllantirish	837
<i>Karimova Shoxsanam Islomovna</i>	
Turkistondagi jadidchilik harakatining o'ziga xosligi va maktablardagi ta'lim tizimi	840
<i>Karimova Zarrina</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablari boshqaruvida ijobiy ijtimoiy munosabatlar muhitini shakllantirishdagi tashqi ta'sirlar	843
<i>Maryam Raximova</i>	
Tarbiya ijtimoiy-madaniy hodisa sifatida: an'anaviy qadriyatlar va zamonaviy pedagogik yondashuvlar uyg'unligi.....	848
<i>Muhammadiyeva Feruza To'raikulovna</i>	
From Access to Success: Advancing Inclusive Education in Universities	852
<i>Nutfiyeva Dildora</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini kasbiy tayyorgarligining pedagogik mexanizmlari	856
<i>O'tasheva Lola Shoto'rayevna</i>	
Kognitiv yondashuv asosida ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarida ingliz tilini tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish samaradorligini o'rganish	859
<i>Qudratova Sultonposhsha Otabek qizi</i>	
Klinik amaliyotda tibbiyot talabalarining stressni boshqarish ko'nikmalarini shakllantirishning innovatsion metodlari	864
<i>Sobirov Qobuljon G'ofirjon o'g'li</i>	
Ingliz tilini ikkinchi xorijiy til sifatida o'qitishda leksik derivatsiyalarning ahamiyati	868
<i>Abdusattarov Mavlon Sherali o'g'li</i>	
Tasavvuf adabiyotining paydo bo'lish omillari	872
<i>Ahmadova Shohsanam Sadiq qizi</i>	
Ichki ishlar akademiyasi kursantlarining favqulodda vaziyatlarda qaror qabul qilish jarayonini takomillashtirishning nazariy metodologik asoslari.....	875
<i>Kadirova Sayyora Madaminovna</i>	
Maktab fizika kursini o'qitishda ekologik tarbiyani shakllantirishning pedagogik asoslari.....	878
<i>Karimov Abdurahmonjon Ma'rufjon o'g'li</i>	
Til o'rgatishda zamonaviy usullardan foydalanishning samaradorligi va joriy etish strategiyalari.....	882
<i>Muxammadjonova Nafisa Rustam qizi</i>	
O'quvchilarning fizika faniga oid umumiy kompetensiyalarini shakllantirishda elektron va mobil ta'lim platformalaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlari	885
<i>Najmiddinova Murat Kamolovich</i>	
Sun'iy intellekt asosida talabalarining falsafiy tafakkurini rivojlantirishning metodologik asoslari	890
<i>Nodirbekov Furqatbek Umarjon o'g'li</i>	

Jadidlarning milliy ta'lim paradigmasi asosida OTM talabalarida milliy identlikni (o'zlik) rivojlantirish.....	894
<i>Ortiqboyev Soxibjon Inomjon o'g'li</i>	
Shifokor shaxsini tarbiyalashda empatiya va axloqiy qadriyatlarning o'rni.....	897
<i>Tajiboyeva Odinaxon Rustamjon qizi</i>	
Features of Flipped Learning to Improve Speaking Proficiency	901
<i>Tojiyeva Matluba Mahmud kizi</i>	
Socio-Cultural Approach to Teaching English to Students of Economic Specialties.....	904
<i>Xamdamova Nilufar Esanovna</i>	
Pedagogik mahorat.....	908
<i>Zakirova Difuza Ergashboyevna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy shaxsiy sifatlarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari.....	912
<i>Xabilova Sitara Tursunmurod qizi, Payg'amova Husnida</i>	
Korpus asoslangan til pedagogikasini yuqori kurs ingliz tili ta'limiga joriy etishning nazariy jihatlari	915
<i>Toshpulatova Mexriniso Kilichevna</i>	
Bo'lajak muhandislarni kasbiy rivojlantirishni pedagogik muammo sifatida o'rganish	919
<i>Axmedov Juraboy Raxmonberdiyevich</i>	
Talabalarning bilim o'zlashtirish darajasi va faolligini oshirishda differensial yondashuvning ahamiyati	925
<i>Sultonova Farangiz Alisherovna</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarning yozuv malakasini oshirish yo'llari.....	929
<i>Boltayeva Barno Isakulovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarni milliy ruhda tarbiyalash metodikasini rivojlantirish.....	932
<i>Qosimova Aziza Umarali qizi</i>	

O'QUVCHILARNING FIZIKA FANIGA OID UMUMIY KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA ELEKTRON VA MOBIL TA'LIM PLATFORMALARIDAN FOYDALANISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI

Najmiddinov Murat
Kamolovich

Navoiy davlat universiteti
mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'quvchilarning fizika faniga oid umumiy kompetensiyalarini shakllantirishda elektron va mobil ta'lim platformalaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlari tahlil etilgan. Natijada ushbu didaktik vositalarning ta'lim sifati va samaradorligini oshirishdagi evristik hamda metodologik funksiyalari ko'rsatib berilgan. Shuningdek, mobil ilovalar va dasturiy ta'lim platformalarini takomillashtirishga oid turli taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, elektron ta'lim, dasturiy ta'lim vositalari, elektron platformalar, fizika faniga oid kompetensiyalar, mobil ta'lim turlari, mobil ta'limning tavsifi.

Abstract: This article analyzes the didactic opportunities of using electronic and mobile educational platforms in shaping students' general competencies in physics. As a result, the heuristic and methodological functions of these didactic tools in improving the quality and effectiveness of education are demonstrated. Additionally, various proposals and recommendations for enhancing mobile applications and software-based educational platforms have been developed.

Key words: information and communication technologies, e-learning, software-based educational tools, electronic platforms, physics-related competencies, mobile learning types, description of mobile learning.

Аннотация: В данной статье анализируются дидактические возможности использования электронных и мобильных образовательных платформ для формирования общих компетенций учащихся по физике. В результате показаны эвристические и методологические функции этих дидактических средств в повышении качества и эффективности обучения. Также разработаны различные предложения и рекомендации по совершенствованию мобильных приложений и программных образовательных платформ.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, электронное образование, программные образовательные средства, электронные платформы, компетенции в области физики, мобильные виды обучения, описание мобильного обучения.

KIRISH

Jahonda ta'lim tizimida innovatsion axborot-ta'lim muhitini shakllantirish, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va mobil dasturiy ilovalarni o'quv jarayoniga keng tatbiq etish orqali o'quvchilarning fanlarga oid kompetensiyalarini shakllantirishning samarali mexanizmlarini yaratishga oid tadqiqot ishlari olib borilmoqda. Xalqaro tashkilotlar va rivojlangan davlatlar tomonidan 2030-yilgacha belgilangan xalqaro ta'lim konsepsiyasida ta'limning jamiyat taraqqiyotida asosiy harakatlantiruvchi kuch ekanligi ta'kidlanar ekan, sifatli ta'lim berishda mobil dasturiy ilovalarni o'quv jarayoniga joriy etish orqali virtual ta'lim texnologiyalari, ommaviy onlayn ochiq kurslar, ta'limni boshqarish tizimlari va elektron ta'lim modellaridan samarali foydalanishning dolzarbligi alohida e'tirof etilmoqda ^[1]. Jumladan, umumta'lim fanlari, xususan, fizika fanini o'qitishda mobil dasturiy ilovalar, elektron ta'lim resurslari, zamonaviy raqamli qurilmalar, interaktiv dasturiy vositalar hamda internet veb-saytlaridan samarali foydalanish orqali o'quvchilarning fizikaviy jarayonlarni tushunish, kreativ ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish, mantiqiy fikrlash va ilmiy dunyoqarashini shakllantirish, shuningdek, mustaqil ta'lim olishga yo'naltirish zamonaviy ta'lim jarayonining muhim yo'nalishi hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Respublikamiz ta'lim tizimida axborot-ta'lim muhitidan foydalanish holati, yutuqlari va amalga oshirish muammolari K.A. Tursunmetov va A.I. Xudayberdiyeva^[2], V.N. Zoitova^[3], V.M. Karimova^[4], O'.N. Sultanova^[5], M. Tolipov^[6], Sh.A. Ashirov^[7] kabi olimlarning ilmiy tadqiqotlarida o'z aksini topgan. Bu ilmiy tadqiqotlarda fizika fani bo'yicha mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etish, ta'lim oluvchilarda mustaqil fikrlash qobiliya- tini shakllantirish, o'qitish vositalari, mustaqil ta'lim mazmuni va metodikasi, pedagogik-psixologik ahamiyati hamda shakllari o'rganilgan.

Zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning nazariy va metodik asoslari, elektron va masofaviy axborot-ta'lim resurslarini yaratish va qo'llash usullari bo'yicha A. Abduqodirov^[8], U. Begimqulov^[9], N.A. Muslimov^[10], M.E. Mamarajabov^[11], S.Q. Tursunov^[12], F.H. G'affarov^[13] kabilarning ilmiy ishlarida tadqiq etilgan. Lekin aynan IIV akademik litseyi o'quvchilarining fizika faniga oid umumiy kompetensiyalarini ta'lim platformalari asosida shakllantirishning didaktik imkoniyatlari yetarlicha tadqiq etilmagan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Jahonda barqaror uzluksiz ta'lim sifatini ta'minlashdagi muammolarni bartaraf etishda ilmiy jihatdan turli yondashuvlar amalga oshirilmoqda. Bunday yondashuvlarga uzluksiz ta'lim mazmunini yangilashga urinishlar, mobil ilovalar, dastur, darsliklar, o'quv qo'llanmalar, yangi o'quv va ilmiy manbalarni (chet el darsliklari va metod- lari) joriy etish, o'quvchilarning xalqaro mobilligini ta'minlash kabi jarayon va qoidalarni keltirish mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabrdagi PF-5847-son "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmonida ta'lim jarayonla- rini raqamli texnologiyalar asosida individuallashtirish, masofaviy ta'lim xizmatlarini rivojlantirish, vebinar, onlayn, "blended learning", "flipped classroom" texnologiyalarini amaliyotga keng joriy etishga alohida e'tibor qaratilgan. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmonida 2026-yilga qadar o'quv dasturlari va darsliklarni ilg'or xorijiy tajriba asosida to'la qayta ko'rib chiqib, amalda joriy etish belgilangan.

Hozirgi kunda ta'lim resurslarining yangi avlodlari paydo bo'lib, undan ta'lim jarayonida unumli foydalanish masalasi kun tartibiga chiqdi. Uzluksiz ta'lim tizimini yanada takomillashtirish, sifatli ta'lim xizmatlari imkoni- yatlarini oshirish, mehnat bozorining zamonaviy ehtiyojlariga muvofiq yuqori malakali kadrlar tayyorlash siyo- sati davom etmoqda. Ushbu vazifalarni amalga oshirishda akademik litsey o'quvchilarining fanlarga, xususan fizika faniga oid umumiy kompetensiyalarini shakllantirishning shunday bir metodik tizimini yaratish lozimki, unda ta'limning mazmuni, maqsadi, vazifasi va barcha komponentlari o'rtasidagi o'zaro aloqadorlikni ta'minlash imkoniyatlari mavjud bo'lsin. Ushbu muhim vazifalarni bajarish uchun esa dastlab shu sohada mamlakatimiz va xorijda amalga oshirilgan tadqiqot ishlarini o'rganish va tahlil qilish lozim.

TAHLIL VA NATIJALAR

Hozirgi kunda ta'lim muassasalarida sifatli axborot-ta'lim muhitini shakllantirish, o'tkazish, nazorat qilish va baholash tizimidan Rossiya, Amerika, Yaponiya, Buyuk Britaniya, Xitoy hamda Janubiy Koreya kabi mamlakat- larda samarali foydalanib kelinmoqda. Bularga misol qilib AQShning Toledo shtat universiteti (<https://www.utoledo.edu/>), Yaponiyaning Tohoku universiteti (<http://www.tohoku.ac.jp>), Tokio texnologiya instituti (<https://www.titech.ac.jp>), Tsukuba universiteti (<https://www.tsukuba.ac.jp>) kabi universitetlarni keltirish mumkin.

Rossiya davlati ta'lim tizimida atom, yadro va elementar zarralar fizikasi fani sohasida Moskva davlat universiteti fizika fakultetining "Umumiy yadro fizikasi" kafedrası va Moskva davlat universiteti Yadro fizikasi ilmiy tekshirish institutining "Elektromagnit jarayonlar va atom yadrolarining o'zaro ta'siri" kafedrası birgalikda (<http://nuclphys.sinp.msu.ru/>) elektron platforma tarmog'ini shakllantirgan. Internet saytida yadro fizikasini o'qitish bo'yicha metodik ishlar, yangiliklar, video darslar, amaliy mashg'ulotlar, yadro fizikasining tibbiyot, sanoat va ishlab chiqarish integratsiyasi asosida mujassamlashtirilgan. Ushbu tarmoq o'quv jarayonining samaradorligini oshirishga hamda ta'lim oluvchilarda fanga oid kompetensiyalarni shakllantirishga yordam beradi.

Mamlakatimizda yirik axborot-ta'lim portali hisoblangan "Ziyonet.uz" (www.ziyonet.uz) portali ishga tushirilgan va bu portalda barcha ta'lim muassasalari uchun ta'lim resurslari joylashtirilganligi ahamiyatga molikdir. Bundan tashqari, umumiy o'rta ta'lim maktablari o'quvchilari onlayn ta'lim olishlari uchun Online- maktab (online-maktab.uz) ta'lim portali ham ishlayotgan. Oliy ta'lim muassasalari uchun (talim.uz.edu.uz) internet tarmog'i talabalar ta'lim olishlari uchun faoliyat yuritmoqda. Bu internet saytlaridagi ma'lumotlar inte- grallashgan ko'rinishda, ya'ni barcha ta'lim yo'nalishlari uchun umimlashgan holda yaratilgan.

Xorijiy davlatlarda bulutli xotiraning interfaol imkoniyatlari hamda masofaviy o'qitish va unga mos virtual texnologiyalardan foydalanish bo'yicha bir qancha axborot-ta'lim muhitlari va virtual texnologiya platformalari yaratilgan hamda ulardan keng ko'lamda foydalanib kelinmoqda. Bularga AQShning Colorado Boulder univer-

siteti jamoasi tomonidan maktab o'quvchilari va o'qituvchilari uchun fizika, kimyo, matematika, geografiya, biologiya fanlari bo'yicha 1,4 milliarddan ortiq simulyatsiyalar (phet.colorado.edu) yaratilganini misol keltirish mumkin. Qozog'iston Respublikasi Ta'lim markazi tomonidan 2011-yildan boshlab maktabgacha, maktab va qo'shimcha ta'lim muassasalaridagi barcha yoshdagi bolalar uchun bilimland.kz onlayn ta'lim platformalari ishlab chiqilgan. Chexiya mamlakatida tahsil olayotgan o'quvchi va talabalar uchun vascak.cz axborot-ta'lim muhiti yaratilgan bo'lib, barcha fizikaviy hodisa va jarayonlarning animatsiyalari tayyorlangan. Bundan tashqari, xorijiy mamlakatlarda VirtualLab.net, all-fizika, seninvg07.narod.ru, Physion kabi ko'plab o'quvchi va talabalar uchun virtual laboratoriya ishlari yaratilgan ^[14].

Mamlakatimizda esa o'quvchi va o'qituvchilarning foydalanishlari uchun masofaviy ta'lim shaklida talim. uz platformasi yaratilgan. Bu saytdagi barcha ma'lumotlar Colorado Boulder universiteti jamoasi tomonidan yaratilgan simulyatsiyalar asosida joylashtirilgan. Bundan tashqari, atom, yadro va elementar zarrachalar fizikasini o'qitishga mo'ljallangan (<http://nuclearphys-edu.uz>) platforma yaratilgan bo'lib, unda nazariy, amaliy laboratoriya ishlari hamda mustaqil ta'lim uchun ma'lumotlar kurs sifatida tashkillashtirilgan ^[15].

Ma'lumki, axborot va bilimni istalgan joyda va istalgan vaqtda erkin olish imkoniyati kengaygan sari ta'lim, ayniqsa rasmiy ta'limning roli shubha ostiga olinmoqda va ta'lim, jamiyat hamda texnologiya o'rtasidagi munosabatlar oldingidan ham dinamik tus olmoqda. Simsiz, mobil, ko'chma va qo'l qurilmalaridan foydalanish ta'limning barcha sohalarida, shuningdek rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda asta-sekin ortib bormoqda va diversifikatsiyalashmoqda. Mobil ta'lim kichik miqyosli va qisqa muddatli sinovlardan kengroq, uzoq muddatli va integratsiyalashgan tatbiq etish bosqichiga o'tmoqda. So'nggi nashrlar, loyihalar va sinov tajribalari mobil ta'limning kelajagi va uning tabiati haqida mulohaza yuritish uchun asos bo'lib xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, mobil ta'limni jiddiy va mos ravishda baholashdagi muammolar hamda uni rasmiy ta'lim muassasalariga doirasiga integratsiyalash va ommalashtirishdagi qiyinchiliklar o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilish ham o'ta muhimdir.

Jahon miqyosida mobil ta'limga berilayotgan e'tiborni shu sohada bo'lib o'tgan bir qator xalqaro konferensiya va anjumanlar misolida ko'rish mumkin. Masalan, Buyuk Britaniyada xalqaro miqyosda mobil ta'limga bag'ishlangan konferensiyalar va seminarlar soni muntazam ortib bormoqda. Bu jarayon MLEARN konferensiyalar seriyasi orqali yaqqol ko'zga tashlanadi: MLEARN 2002-yildan buyon dunyoning turli davlatlarida doimiy ravishda tashkil etib kelinmoqda. Bundan tashqari, IEEE tomonidan homiylik qilingan Xalqaro mobil va simsiz texnologiyalar bo'yicha ta'lim ustaxonasi (WMTE) ham o'zining muhim o'rniga ega bo'lib, 2002-yildan buyon konferensiyalar va seminarlar o'tkazib kelmoqda. Shuningdek, Axborot jamiyatini rivojlantirish xalqaro assotsiatsiyasi (IADIS) o'zining mobil ta'limga bag'ishlangan konferensiyalar seriyasini 2005-yilda yo'lga qo'ygan bo'lib, uning birinchisi Maltada bo'lib o'tgan. Mobil ta'lim mavzusi umumiy akademik konferensiyalarda ham tobora ko'proq tilga olinmoqda. Masalan, har yili sentabr oyida Buyuk Britaniyada o'tkaziladigan Ta'lim texnologiyalari assotsiatsiyasi konferensiyasi (ALT-C) ushbu yo'nalishda ko'plab taqdimot va muhokamalarni o'z ichiga olmoqda. Bu esa mobil ta'limning akademik hamjamiyatda keng muhokama qilinayotganini va uning ahamiyati ortib borayotganini ko'rsatadi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Ta'lim, fan va madaniyat masalalari bo'yicha tashkiloti (UNESCO) har yili UNESCO Mobil Ta'lim Haftaligini o'tkazadi. Bu ushbu tashkilotning ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (ICT) bo'yicha asosiy tadbiridir. Ushbu haftalik doirasida ta'lim xodimlari va tadqiqotchilar mobil texnologiyalar orqali ta'limga oid yondashuvlarga bag'ishlangan tajribalar bilan o'rtoqlashib, o'qitishning innovatsion yondashuvlarini targ'ib qilish va rivojlantirishga harakat qiladilar. Bu jihatlar ushbu mavzuga global miqyosda katta e'tibor qaratilayotganini va, eng muhimi, raqamli mobil qurilmalar yordamida yangi ta'lim jarayonlarini shakllantirish mumkinligiga bo'lgan ishonchni tasdiqlamoqda.

Ta'limning ushbu turi bo'yicha dunyoga mashhur Jon Traxler mobil ta'limni oltita turga bo'lishni taklif qiladi ^[16] (1-jadval).

1-jadval: Mobil ta'lim turlari va tavsifi

№	Mobil ta'lim turi	Tavsifi
1	Texnologiya asosida shakllangan mobil ta'lim	Ma'lum bir texnologik innovatsiya akademik muhitda qo'llanilib, uning texnik imkoniyatlari va pedagogik samaradorligi sinovdan o'tkaziladi.
2	Miniatyurali, lekin ko'chma e-ta'lim	Mobil, simsiz va qo'lga qulay texnologiyalar yordamida an'anaviy e-ta'lim yondashuvlari va yechimlari qayta joriy qilinadi.
3	Ulangan sinf xonasi modeli	Xuddi shu texnologiyalar sinf sharoitida hamkorlikda o'qitish uchun qo'llaniladi va interaktiv doskalar kabi boshqa sinf texnologiyalari bilan bog'lanishi mumkin.
4	Norasmiy, shaxsiy va joylashuvga bog'liq mobil ta'lim	Mobil texnologiyalar joylashuvni aniqlash yoki video yozib olish kabi qo'shimcha funksiyalar bilan boyitilib, an'anaviy usullar yordamida amalga oshirib bo'lmaydigan ta'lim tajribalarini yaratish uchun qo'llaniladi.

5	Mobil trening / ish faoliyatini qo'llab-quvvatlash	Ushbu texnologiyalar mobil xodimlarning ish samaradorligini oshirish va ularning dolzarb ehtiyojlariga mos keladigan ma'lumot va ko'rsatmalarni tezkor va kerakli joyda taqdim etish uchun ishlatiladi.
6	Masofaviy / qishloq joylar / rivojlanish uchun mo'ljallangan mobil ta'lim	Ushbu texnologiyalar an'anaviy e-ta'lim tizimlari ishlamaydigan yoki infratuzilma yetishmaydigan muhitlarda ta'lim berish va qo'llab-quvvatlash uchun qo'llaniladi.

Mobil ilovalar - ma'lum platformaga o'rnatilgan va muayyan funksiyalarga ega bo'lgan planshetlar hamda smartfonlar uchun ishlab chiqilgan dasturlardir. Oddiy qilib aytganda, ular muayyan harakatlarni amalga oshiradi va ma'lum bir qator masalalarni hal qiladi. Mobil ilovalarning asosiy qismi mobil qurilmalarning o'zida taqdim etiladi yoki App Store, Google Play, Amazon Appstore kabi mobil qurilmalarga o'rnatilgan maxsus onlayn dasturlar - Play Marketlardan yuklab olinadi.

Mobil dasturlarning asosan uchta turi mavjud:

- 1) mobil sayt;
- 2) gibrid dastur;
- 3) mahalliy dastur.

Saytning mobil versiyasi - bu asosiy sahifalarning nusxalari bo'lgan, biroq mobil qurilmalarning kichik, nisbatan ish stoli ekranlarida namoyish qilish uchun moslashtirilgan alohida sahifalar yoki qayta ishlangan asosiy sayt bo'lib, ularning joylashuvi tezkor tartib bilan avtomatik ravishda ekran o'lchamiga qarab namoyish uslubini o'zgartiradi. Biroq, veb-saytni mobil telefonlarga moslashtirish uning tarkibidagi barcha materiallarni kichik ekranga joylashtirishni nazarda tutmasligi lozim^[88].

Gibrid dastur - bu mobil sayt va mahalliy dastur orasidagi dastur hisoblanadi. Bunday dasturlar mobil qurilmalarning texnik vositalariga kirish imkoniyati cheklangan. Mahalliy dastur esa eng ko'p vaqt talab qiladi, ammo u har bir mobil operatsion tizim uchun yanada mos keladi. Ishlab chiqish har bir platforma (Windows Phone, iOS, Android) uchun alohida amalga oshiriladi. Bu juda qiyin va boshqa dastur turlariga qaraganda mablag' sarfi katta. Afzalliklari sifatida internet aloqasidan qat'i nazar har qanday joyda ishlashi, tezkorligi, to'g'riligi, mobil qurilmaning quvvatini va xotirasini tejashi ko'rsatib o'tiladi.

Respublika ta'lim markazining <http://restm.zn.uz/> sayti umumiy o'rta ta'lim maktablari uchun foydalanishga mo'ljallangan bo'lib, undan akademik litsey o'quvchilari ham foydalanishlari mumkin. Saytda bayramlar, darsliklar, e'lonlar, maqolalar, metodika, ta'lim, tadbirlar, tavsiyalar, texnologiya va yangiliklar kabi ruknlar mavjud. Mazkur saytda berilayotgan materiallardan umumiy o'rta ta'lim maktablari o'qituvchilari, maktabdan tashqari ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan murabbiylar, o'quvchilar va ularning ota-onalari foydalanishlari mumkin.

Bunday saytlar qatoriga www.ziynet.uz, www.pedagog.uz va bir qator o'quv markazlari professor-o'qituvchilari tomonidan yaratilgan saytlarni ham kiritish mumkin. Respublikamizda bunday saytlarni har bir fan bo'yicha tajribali professor-o'qituvchilar bilan birgalikda yaratishni yo'lga qo'yish zarur. Bu orqali har bir fan bo'yicha ishlab chiqilayotgan turli metodikalar, o'qituvchilarning innovatsion texnologiyalarni tatbiq etishga doir dars ishlanmalari, olimpiada masalalari va ularni yechish yo'llari, turli fizikaviy tajribalarni namoyish etish hamda boshqa materiallarni yoritish mumkin. Bu orqali o'quvchilarning har bir fan bo'yicha zarur kompetensiyaga ega bo'lishlariga, fanga bo'lgan qiziqishlarining ortishiga xizmat qiladi. Ta'lim saytlarini yaratish va undan amaliyotda qo'llash muammolarini mobil ilovalar yordamida bartaraf etish mumkin bo'ladi.

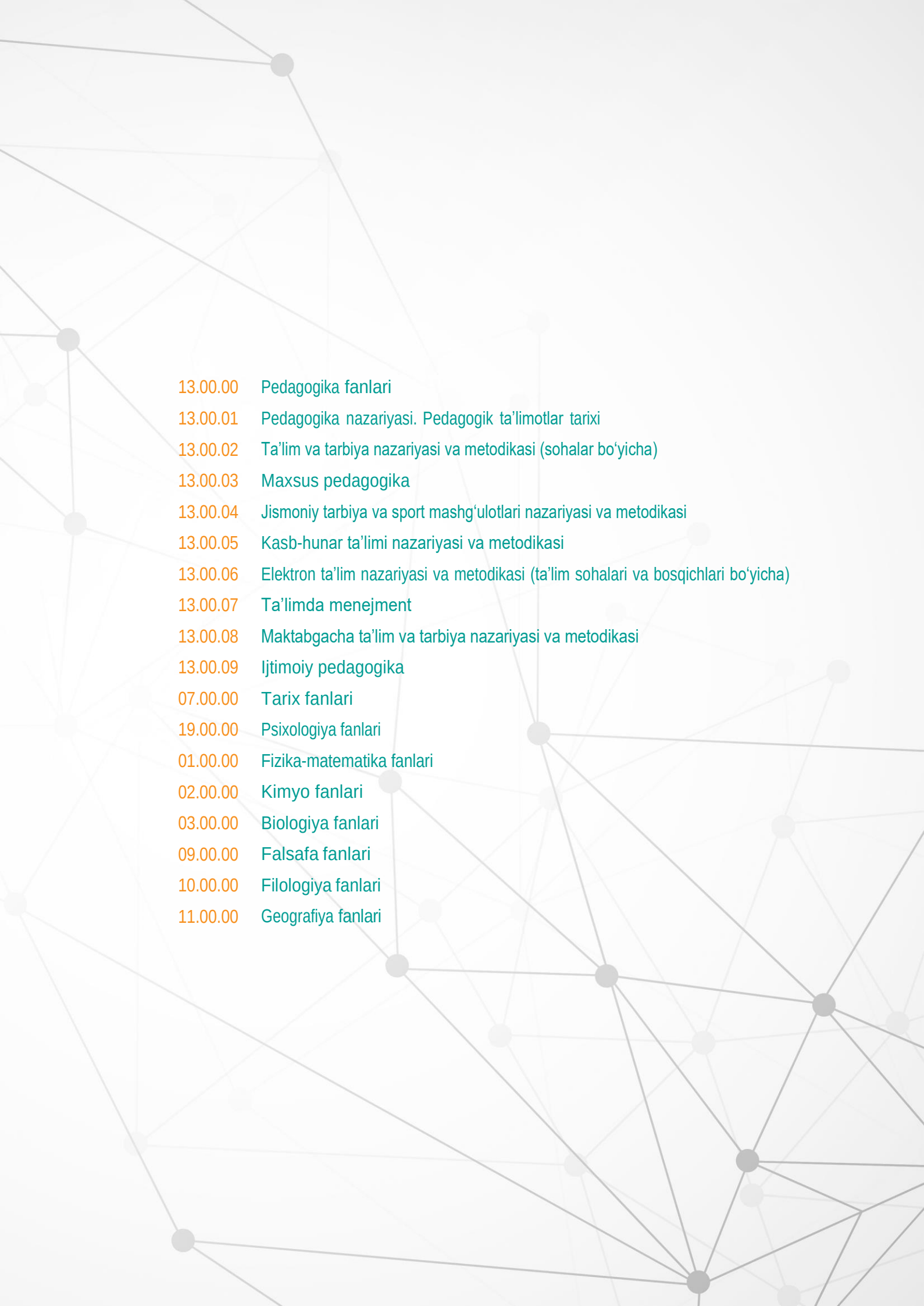
XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, o'quvchilarning fizika faniga oid umumiy kompetensiyalarini shakllantirishda dasturiy ilovalar va ta'lim platformalari muhim didaktik vosita bo'lib xizmat qiladi. Ular o'quvchilarning bilim olish jarayonida mustaqil fikrlash, mantiqiy xulosalar chiqarish, ilmiy dunyoqarashni kengaytirish hamda amaliy ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Shuningdek, mobil ilovalar va elektron platformalar orqali ta'lim jarayonining interfaolligi kuchayadi, o'quvchilarning fanlarga qiziqishi ortadi va o'zlashtirish darajasi sezilarli ravishda oshadi. Bu jarayon o'quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar, simulyatsiyalar va virtual laboratoriyalar yordamida mustahkamlashga imkon beradi.

Taklif etiladigan muhim jihatlardan biri - ta'lim jarayonida mavjud elektron platformalarni takomillashtirish, ularni o'zbek tilidagi kontent bilan boyitish va fizika faniga oid o'quv-uslubiy majmualarni muntazam ravishda yangilab borishdir. Shu bilan birga, ta'lim muassasalarida o'qituvchilarni raqamli texnologiyalarni qo'llash bo'yicha qayta tayyorlash kurslariga jalb etish, ularni mobil va elektron ta'lim vositalaridan samarali foydalanishga o'rgatish zarur. Bu esa ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni keng tatbiq etish, xalqaro standartlarga mos raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash tizimini yangi bosqichga ko'tarishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Xalqaro Incheon deklaratsiyasi 2030-yilgacha rivojlanish strategiyasi. – P. 6-7. <http://unesdoc.unesco.org/imaget/0023/002338/233813m.pdf>
2. Xudayberdiyeva A.I. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari fizika fanidan mustaqil ishlar strukturasi va metodikasi. Ped. fan. nomzodi diss. – T., 2011. – 173 b.
3. Zoitova V.N. Fizika darslarida o'quvchilarni mustaqil fikrlashga o'rgatish // Fizika va astronomiya muammolari, o'qitish metodlari: Prof. R.X. Mallin va S.T. Tursunov xotirasiga bag'ishlangan Respublika ilmiy-amaliy anjumani. – Toshkent: TDPU, 2006. – B. 112.
4. Karimova V.M. va boshq. Mustaqil fikrlash. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun o'quv qo'llanma. – Toshkent: Sharq NMAK, 2000. – 112 b.
5. Sultanova O'N. Fizika darslarida o'quvchilarning mustaqil ishlarini tashkil etish // Pedagogik ta'lim. – Toshkent, 2006. – № 5. – B. 38-39.
6. Tolipov M. Talabalarining mustaqil ishlarini tashkil etish // Xalq ta'limi. – Toshkent, 2006. – № 2. – B. 25-28.
7. Ashirov Sh.A. Fizikadan umumlashtiruvchi mashg'ulot mazmunida fanlararo aloqadorlik // Uzluksiz ta'lim. – Toshkent, 2006. – № 3. – B. 5.
8. Abduqodirov A.A. Teoriya i praktika intensivatsii podgotovki uchiteley fiziko-matematicheskikh distsiplin. Aspekt ispolzovaniya komp'yuternykh sredstv v uchebno-vospitatelnom protsesse: Avtoreferat dis. dokt. ped. nauk. – Toshkent, 1990.
9. Begimqulov U.Sh. va boshq. Ta'limda axborot texnologiyalari: metodik qo'llanma. – Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2010.
10. Muslimov N.A., Usmonboeva M.H., Sayfurov D.M., To'raev A.B. Pedagogik kompetentlik va kreativlik asoslari. – Toshkent, 2015. – 120 b.
11. Mamarajabov M.E. Kasb-hunar kollejlari informatika fanining "Amaliy dasturiy ta'minoti" bo'limini mazmuni va o'qitish metodikasi: Diss... ped. fan. nom. – T., 2004.
12. Tursunov S.Q. Ta'limda elektron axborot resurslarini yaratish va ularni joriy qilishning metodik asoslari (pedagogika oliy ta'lim muassasalari "Web-dizayn" fani misolida). Diss... ped. fan. – T., 2011. – 162 b.
13. G'afarov F.H. Maxsus fanlar bo'yicha elektron ta'lim resurslari bazasini yaratish va ularning masofadan foydalanish metodikasi. Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati. – T., 2018. – 26 b.
14. Usmonova S.T. O'rta ta'lim tizimida zamonaviy bulutli xizmatlarning asosiy xususiyatlari va funksional imkoniyatlari // Fizika fanini axborot va innovatsion texnologiyalar muhitida o'qitishning zamonaviy tendensiyalari: muammo va yechimlar mavzusida Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Navoiy, 2023. – B. 323-326.
15. Samandarov L.Q. Integrativ yondashuv asosida yadro fizikasi bo'limini o'qitish metodikasini takomillashtirish (pedagogika oliy ta'lim muassasalari misolida). Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati. – Qarshi, 2023. – 52 b.
16. John Traxler. Current State of Mobile Learning. Mobile Learning: Transforming the Delivery of Education and Training. AU Press, Athabasca University, 2009. – Pp. 12-13.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.